

บทบรรณาธิการ

วารสารรัฐประศาสนศาสตร์ ปีที่ 17 ฉบับที่ 2 ประจำเดือนกรกฎาคมถึงเดือนธันวาคม 2562 ฉบับนี้เกิดขึ้นภายหลังการประกาศใช้ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. 2561-2580) เป็นยุทธศาสตร์การพัฒนาระยะ 20 ปีของประเทศไทยเมื่อเดือนตุลาคม 2561 โดยมีภาครัฐเป็นกลไกสำคัญในการขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศตามแนวทางและทิศทางดังกล่าว ดังนั้นหนึ่งในประเด็นยุทธศาสตร์ที่กำหนดภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติจึงได้แก่ “การปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ” ซึ่งประกอบด้วย ประเด็นยุทธศาสตร์ย่อย อาทิ การยึดประชาชนเป็นศูนย์กลาง การบริหารงานแบบบูรณาการโดยมียุทธศาสตร์ชาติเป็นเป้าหมายและเชื่อมโยงการพัฒนาในทุกระดับ ทุกประเด็น ทุกภารกิจ และทุกพื้นที่ รวมถึงการมีระบบการเงินการคลังที่สนับสนุนการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติ ภาครัฐมีขนาดเล็กลง เหมาะสมกับภารกิจ ส่งเสริมให้ประชาชนและทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการพัฒนาประเทศ รวมทั้งการส่งเสริมการกระจายอำนาจและสนับสนุนบทบาทชุมชนท้องถิ่นให้ อปท.เป็นหน่วยงานที่มีสมรรถนะสูง ภาครัฐมีความทันสมัย บุคลากรภาครัฐเป็นคนดีและเก่งๆ และเป็นมืออาชีพ เป็นต้น

ดังนั้น เพื่อใช้ประโยชน์จากองค์ความรู้จากการวิจัยทางรัฐประศาสนศาสตร์สนับสนุนการขับเคลื่อนการพัฒนาภาครัฐในประเด็นยุทธศาสตร์เหล่านี้ จึงเป็นที่มาของการคัดเลือกบทความจากผลงานการวิจัยเชิงปริมาณและคุณภาพที่สอดคล้องกับแนวทางการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ข้างต้น

เริ่มต้นด้วยบทความแรกเป็นการศึกษาการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ไปสู่การปฏิบัติผ่านแผนปฏิบัติการในระดับต่าง ๆ โดยเชื่อมโยงการทำงานของภาครัฐในทุกระดับให้มีเอกภาพ เรื่อง **ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความสำเร็จในการนำนโยบายไปปฏิบัติในพื้นที่จังหวัดนราธิวาส: กรณีศึกษาแผนปฏิบัติการ การแก้ไข ปัญหาและพัฒนาจังหวัดชายแดนภาคใต้ พ.ศ. 2558–2560** โดย ศักรินทร์ เสาร์พูน และ ประพนธ์ สหพัฒนา ซึ่งพบว่า ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความสำเร็จในการนำแผนไปปฏิบัติในพื้นที่จังหวัดนราธิวาสอย่างมีนัยสำคัญ ได้แก่ การเข้ามามีส่วนร่วมของภาคประชาสังคมและภาคประชาชนในกระบวนการนำนโยบายไปปฏิบัติ กลไกความร่วมมือระหว่างหน่วยงานของรัฐที่นำนโยบายไปปฏิบัติ สมรรถนะและความเพียงพอของทรัพยากร รวมทั้งทัศนคติของเจ้าหน้าที่รัฐที่เกี่ยวข้องกับการนำนโยบายไปปฏิบัติ

บทความที่สองเป็นกรณีตัวอย่างความสำเร็จของกระบวนการมีส่วนร่วมและการนำแนวคิดการจัดการปกครองสาธารณะแนวใหม่ (New Public Governance) มาประยุกต์ใช้ในการบริหารการพัฒนาในระดับพื้นที่ซึ่งรู้จักกันในชื่อว่า “ขอนแก่นโมเดล” เรื่อง **การจัดการปกครองสาธารณะแนวใหม่: กรณีเมืองขอนแก่น** โดย ธนภูมิ นราธิปกร ศุภวัฒน์กร วงศ์ธนวุธ และกิตติบดี ไยพูล ผลการศึกษาพบว่าความสำเร็จในการผลักดันให้โครงการก่อสร้างรถไฟฟ้ารางเบาของจังหวัดขอนแก่นนั้น เกิดจากความร่วมมือของสถานศึกษา ภาครัฐ ภาคเอกชน ภาคประชาสังคมและสื่อ และประชาชน ภายใต้แนวคิด Quintuple Helix Model ในการร่วมกันปรึกษาการระดมทรัพยากรและร่วมกันลงทุนโดยการเสริมสร้างและกระตุ้นการมีส่วนร่วมของประชาชนส่งผลให้โครงการนี้ได้รับการอนุมัติจากนายกรัฐมนตรีในท้ายที่สุด

บทความที่สาม เป็นกรณีศึกษาเพื่อวิเคราะห์ปัจจัยในการถ่ายทอดเทคโนโลยีของหน่วยงานภาครัฐเกี่ยวกับระบบจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐด้วยอิเล็กทรอนิกส์ (e-GP) ในหน่วยงานกรณีศึกษา 4 แห่ง ได้แก่ การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค กรมทางหลวง และกรมทางหลวงชนบท เรื่อง การวิเคราะห์องค์ประกอบของการถ่ายทอดเทคโนโลยีของหน่วยงานภาครัฐบริหารระบบการจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์ โดย ปัญญिता ศรีนิติวรงค์ และ อรพรรณ คงมาลัย ซึ่งผลจากการวิเคราะห์องค์ประกอบต่าง ๆ พบว่าในด้านลักษณะของผู้ถ่ายทอดเทคโนโลยี มีองค์ประกอบ ที่สำคัญที่สุด ได้แก่ ความตั้งใจของผู้ถ่ายทอดเทคโนโลยี ในขณะที่ด้านลักษณะของผู้รับการถ่ายทอดเทคโนโลยีมีองค์ประกอบที่สำคัญที่สุดคือความสามารถในการดูดซับความรู้

บทความที่สี่เป็นกรณีศึกษาการส่งเสริมการกระจายอำนาจและสนับสนุนบทบาทชุมชนท้องถิ่นให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นหน่วยงานที่มีสมรรถนะสูงโดยการดำเนินการควมรวมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดอุบลราชธานี ซึ่งประกอบด้วย เทศบาลตำบลปทุม เทศบาลเมืองขามใหญ่ องค์การบริหารส่วนตำบลไรร้อย เรื่อง การประหยัดจากขนาดในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดย Direk Patamasiriwat และ Darunee Pumkaew ซึ่งพบว่า หากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีจำนวนประชากรมากขึ้นระดับหนึ่งอาจทำให้ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานต่อจำนวนประชากรลดลงในช่วงแรกและเกิดการประหยัดจากขนาดและเมื่อองค์กรมีขนาดเหมาะสม จะเกิดการประหยัดขนาดและมีค่าใช้จ่ายการจัดบริการต่อประชากรน้อยกว่าองค์กรขนาดเล็ก

บทความที่ห้า เป็นกรณีศึกษาการนำแนวคิดการจัดการภาครัฐแนวใหม่ (New Public Management) มาประยุกต์ใช้ในภาครัฐของออสเตรเลียโดยเน้นการศึกษาเชิงลึกด้านการจัดการทรัพยากรมนุษย์จากหน่วยงานในเขตปกครองพิเศษออสเตรเลียแคพิทอลเทอร์ริทอรี เรื่อง การจัดการทรัพยากรมนุษย์ตามแนวคิดการจัดการภาครัฐแนวใหม่: ความร่วมมือขององค์กรภาครัฐในออสเตรเลีย โดย Anup Chowdhury และ Nikhil Chandra Shil ซึ่งพบว่า เป้าหมายของการจัดการทรัพยากรมนุษย์ตามแนวทางนี้ช่วยให้เกิดความสอดคล้องระหว่างองค์กรกับการบริหารคนในองค์กร ซึ่งประโยชน์จากการวิจัยครั้งนี้จะช่วยให้เข้าใจการจัดการทรัพยากรมนุษย์โดยสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับกลไกการกำกับดูแลการจัดการทรัพยากรมนุษย์ในองค์กรภาครัฐในบริบทของการจัดการภาครัฐแนวใหม่

คณะบรรณาธิการหวังว่าบทความที่ได้คัดสรรมานำเสนอในฉบับนี้จะเป็นตัวอย่างของการบูรณาการองค์ความรู้แบบสหวิทยาการเพื่อตอบโจทย์การบริหารการพัฒนาประเทศให้เป็นไปอย่างสอดคล้องกับแนวทางตามยุทธศาสตร์ชาติข้างต้น และท่านผู้อ่านจะได้รับสาระอันเป็นประโยชน์สำหรับการต่อยอดรวมทั้งการประยุกต์ใช้องค์ความรู้ต่อไป และเนื่องในศุภวาระขึ้นปีใหม่ ในนามของคณะบรรณาธิการ ขออำนาจคุณพระศรีรัตนตรัย และสิ่งศักดิ์สิทธิ์ทั้งหลายในสากลโลกอำนวยการอำนวยพรให้ท่านมีความเจริญก้าวหน้าในการปฏิบัติหน้าที่ และสัมฤทธิ์ผลในสิ่งอันพึงปรารถนา ท้ายนี้ ขอขอบคุณผู้วิจัย คณะทำงานทุกท่านที่มีส่วนช่วยให้การจัดทำวารสารครั้งนี้ และตลอดปีที่ผ่านมาประสบความสำเร็จด้วยดี

สุจิตรา บุญรัตพันธุ์

บรรณาธิการ